

**UCHWAŁA NR XVI/157/2019
RADY MIEJSKIEJ W WOŁCZYNI**

z dnia 18 grudnia 2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wołczyn na 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019 r., poz. 506 z póź. zm.) i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019, poz.852 z późn.zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wołczyn na 2020 rok stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Preliminarz wydatków w 2020 roku na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołczyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący Rady

Waldemar Antkowiak

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wolczyn na 2020 rok

1. PODSTAWY PRAWNE

Akty prawne mające zastosowanie w zawartym Programie :

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019, poz. 852),
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1492),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2018, poz. 2137),
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506).

2. WSTĘP

Narkomania jest to powszechnie znane uzależnienie od narkotyków, czyli substancji, które wpływają na czynności mózgu. Charakteryzuje się tak zwanym głodem narkotycznym, czyli fizycznym cierpieniem spowodowanym odstawieniem substancji, który prowadzi do zdobycia narkotyku za wszelką cenę. Symptodem uzależnienia narkotykowego jest przymus sięgania po kolejne, coraz większe dawki substancji odurzającej. Osoba uzależniona szybko traci kontrolę nad przyjmowaną substancją, mimo chęci nie jest w stanie jej odstawić.

Sygnałem ostrzegawczym dla bliskiego otoczenia może stać się zmiana sposobu bycia osoby uzależnionej, jej drażliwość, nieuzasadniona nerwowość, obojętność na dziedzinie życia, które wcześniej były najważniejsze (kontakty z przyjaciółmi, hobby, obowiązki szkolne lub zawodowe).

Młodzi ludzie często sięgają po środki psychoaktywne ponieważ:

- chęć zaimponować znajomym,
- z chęci naśladowania towarzystwa,
- chęć poznania nowych bodźców,
- próba ucieczki od problemów,
- problemy emocjonalne,
- niska samoocena,
- nuda, brak pomysłu na spędzanie wolnego czasu.

Wśród naukowców utarło się przekonanie, iż uzależnienie od narkotyków można podzielić na kilka faz:

- Faza inicjacji** – to pierwszy etap, w którym osoby minimum raz sięgnęły po narkotyki.
- Etap eksperymentalny** – to faza, w której osoba próbuje różnych rodzajów substancji psychoaktywnych. Zdarza się, że jest to również ostatni etap przygody z narkotykami – są osoby, które po spróbowaniu stwierdzają, że nie chcą już sięgania, zaspokoili ciekawość znajdując w stanie odurzenia żadnej satysfakcji.
- Etap zażywania** – to faza odurzania się, w wyniku czego dochodzi dość często do szkód w kwestii zdrowotnej, zawodowej, materialnej i społecznej. Na tym etapie rośnie poziom tolerancji na substancje psychoaktywne, z czym wiąże się zwiększanie dawek **narkotyku**.

·**Faza uzależnienia** – to etap, w którym uzależniony nie potrafi już odmówić kolejnej dawki; typowym zachowaniem na tym etapie jest tak zwany głód narkotykowy, stany lękowe i depresyjne, nerwowość.

Przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019, poz. 852) jest zadaniem własnym gminy i obejmuje między innymi:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Diagnoza problemów społecznych została przeprowadzona przez Genesis Centrum Edukacyjno – Szkoleniowe z siedzibą w Krakowie na zlecenie Gminy Wołczyn. Celem diagnozy jest charakterystyka zjawisk przemocy oraz ryzyka uzależnień (m. in. alkohol, nikotyna, narkotyki) wśród dzieci, młodzieży, a także dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Przebieg diagnozy został szczegółowo opisany w Gminnym Programie Problemów Alkoholowych w gminie Wołczyn na rok 2020.

3.1 Badania mieszkańców Gminy Wołczyn

Problem narkotykowy

·Połowa mieszkańców (51%) zna osoby, które spożywają narkotyki.

·Jako najbardziej popularną substancję psychoaktywną, czyli taką, z którą badani chociaż raz się spotkali jest marihuana i wskazało ją 83%, uwagę 50% mieszkańców przyciągnęła amfetamina i kokaina. Nie można również pominąć innych substancji, na które natrafili badani: grzyby halucynogenne – 27%, LSD – 23%, ekstazy – 25%, oraz inne, np. kleje – 7%.

·14% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że okazjonalne spożywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia.

·Niemal wszyscy badani respondenci słusznie nie zgadzają się, że dopalacze są bezpieczniejszą alternatywą dla narkotyków. Uważa tak aż 94% badanych mieszkańców.

·89% mieszkańców gminy uważa, że stosowanie używek może przyczynić się do agresywnego zachowania.

Rekomendacje Centrum Szkoleniowo- Edukacyjnego GENESIS

·Zorganizowanie kampanii uświadamiającej mieszkańców, że to właśnie oni w dużej mierze dają przykład młodzieży i kreują ich dalsze postawy życiowe.

·Zaleca się zwiększenie działań profilaktycznych przez Policję.

·Zorganizowanie akcji informacyjnej na temat skutków spożywania substancji psychoaktywnych.

·Stworzenie kampanii społecznej skierowanej przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie oraz zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym.

3.2. Badania młodzieży szkolnej

Problem narkotykowy

Analizując zebrane dane można zauważyć, iż problem narkotykowy na terenie gminy istnieje w bardzo niskim stopniu. Ankietowani w większości nie posiadają informacji. Uczniowie zdają sobie sprawę z tego, że nawet okazjonalne zażywanie narkotyków może silnie uzależnić. Podobne stanowisko ankietowani objęli w temacie dopalaczy. Zauważalny jest brak zainteresowania tymi używkami wśród badanych uczniów.

Z uczniami, na temat działania używek najczęściej rozmawiają rodzice - ponad 59% oraz nauczyciele – 42%.

Ponad połowa ankietowanych uczniów – 68% nie wie, czy trudno jest zdobyć dopalacze w ich miejscu zamieszkania na temat dostępności narkotyków w najbliższej okolicy.

Rekomendacje Centrum Szkoleniowo- Edukacyjnego GENESIS

Organizowanie dzieciom i młodzieży aktywnych form spędzania czasu, na których próby wnoszenia i/lub spożywania wyrobów alkoholowych, a także papierosów i papierosów elektronicznych będą zakazane. Mogą to być:

- międzyszkolne zawody sportowe,
- wyjazdy do kina, teatru, na basen,
- piesze rajdy po okolicy,
- organizowanie tzw. „Dni profilaktyki”.

Poruszanie tematów związanych z uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży od alkoholu, przez nauczycieli i rodziców na zebraniach w szkole.

Zorganizowanie akcji plakatowej informującej o konsekwencjach płynących z palenia papierosów, zażywania narkotyków oraz spożywania alkoholu.

Zorganizowanie akcji informacyjnej na temat skutków spożywania substancji psychoaktywnych.

Konieczne jest również kształtowanie umiejętności, np. w zakresie budowania poczucia własnej wartości, funkcjonowania w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, asertywnego odmawiania czy współpracy zespołowej.

Przeprowadzenie warsztatów prowadzonych przez zewnętrznych ekspertów. Polecany program: UNPLUGGED.

Przeprowadzenie badań panelowych : powtórzenie badania na tych samych respondentach – obecnych uczniach szkół podstawowych, by sprawdzić jak kształtują się wzory spożywania alkoholu młodych mieszkańców gminy i czy działania profilaktyczne przynoszą zamierzony skutek. Czy młodszy uczniowie, którzy obecnie są w szkołach podstawowych i nie spożywają alkoholu teraz, będą sięgać po niego w wieku 14-16 lat.

Stworzenie instytucji skupiającej młodzież, zachęcającą młodych do aktywności społecznej, np. Młodzieżowa Rada Miejska.

4. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Głównym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych

Dla uzyskania zamierzonych celów należy w sposób systematyczny i długotrwały realizować następujące zadania:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Dofinansowanie działań profilaktycznych realizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Kluczborku.

Realizacja kierunku działania określonego w Narodowym Programie Zdrowia:

2.1.1. Działania edukacyjne i informacyjne.

2.3.1. Profilaktyka uniwersalna.

2.4. Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna.

2. Wspieranie działań profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym dla dzieci i młodzieży w szczególności sposób eksponujący szkodliwość alkoholu, narkotyków (spektakle, konkursy, zawody sportowe, imprezy tematyczne, itp).

Realizacja kierunku działania określonego w Narodowym Programie Zdrowia:

2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne.

3. Wsparcie finansowe Centrum Psychoedukacji przy Zespole Szkół w Wołczynie, psycholog dla uczniów oraz ich rodzin, z możliwością konsultacji dla mieszkańców.

Realizacja kierunku działania określonego w Narodowym Programie Zdrowia:

2.1.1. Działania edukacyjne i informacyjne.

2.3.1. Profilaktyka uniwersalna.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii, pochodzą z przewidzianych w budżecie gminy Wołczyn na rok 2020 wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez właścicieli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opłat za zezwolenia jednorazowe.

Dział 851 – Rozdział 851513 Zwalczanie narkomanii

I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Działalność informacyjno-edukacyjna - 7 000,00 zł.
2. Wsparcie Centrum Psychoedukacji przy Zespole Szkół w Wołczynie - 7 800,00 zł.